

todou vidu je bezpečně Tvoje) nepřipomínala sloh Apollinairův.“

Tehdy tedy Píšu nenapadlo, že jsem Svatbu definitivně sdělal v rytmu, obrazové metodě a tvůrčím postupu místy úplně dle Wolкера, ba dokonce mu ani nepřipomínala vliv Apollinairův, kterého jsem si já byl plně vědom.

(Host 6, č. 9–10, červenec 1927)

Na můj článek Jiří Wolker postaven mimo zákon zaslal Svata Kadlec redakci Hosta shora otištěné zmatené prohlášení, které v každém musí vzbudit nejsmíšenější pocity, mezi nimiž konečně nabude vrchu jediný: útrpnost. Svata Kadlec by byl věru lépe učinil, kdyby svou odpověď byl neobtěžoval ani sebe, ani redakci Hosta. S bohorovností, již mu opravdu závidím, prohlašuje Svata Kadlec, že se vykašle na mé soudy, boje a výzvy (jak oplývá ještě vtípem tento moloděc, přistižený při nepleše!), protože prý často a diametrálně měním své názory. Svata Kadlec je, jak vidno, učiněný zmatkář. Vždyť v mém článku nešlo vůbec o nějaké mé soukromé názory, které bych mohl po libosti měnit: spokojil jsem se tím, že jsem ukázal toliko na několik historických fakt, na která hleděl p. V. Nezval s pomocí Kadlecovou zapomenout, resp. pokoušel se je zkreslit. A to vše dělali rukou společnou a nerozdílnou, aby trochu po svém „opravili“ světlý štít svého mrtvého kamaráda. S potěšením konstatuji a kvituji, že z těch fakt, která jsem uvedl ve své stati, nepokouší se p. Svata Kadlec vyvrátit ani jediného. Neobjasnil mi, kde se dály ony společné rozhovory, z nichž dle výpovědi krajně nekompetentního V. Nezvala měly se zrodit „společné rysy mezi Hostem do domu a Srdcem“. Souhlasil jsem, že společné rysy mezi Wolkerovým Hostem do domu a Kadlecovým Srdcem vskutku existují. Jde pouze o to, odkud se vzaly! Právě-li V. Nezval, že Svata Kadlec není nikomu nic

dlužen, znamená to pro každého čtenáře, že ony „společné rysy“ musí tedy nezbytně dluhovat Wolker Kadlecovi. Zatím však tvrdím, že první „společný rozhovor“ mezi Wolkerem a Kadlecem se odehrál v době, v níž už Host do domu byl z valné části napsán — čili: že ony společné rysy mezi Hostem do domu a Srdcem, nechceme-li hádat zrovna na metafyzický původ, musí pocházet odtud, že Kadlec opisoval Wolkeru! Což mi Kadlec nevyvrátil ani slůvkem a na čemž tedy trvám! Připouštím, že ve Svaté rodině je vliv Wolkerův méně patrný, ale ve verších, jako je Muž, Rodina, Stůl, Pokora, přece jen jistý a nepoprátelný. Jestliže někdy předtím, snad v dubnu 1920, psal Kadlec ještě původní, neepigonské verše, jak tvrdí — do toho mi už vůbec nic není. Chápu, že ho tato vzpomínka na lepší a čistší doby těší, ale s věcí, o niž mi šlo, nemá to, žel, vůbec nic společného.

Stejně zajímavé mlčení zachovává Svata Kadlec tam, kde má obhájit výrok svého protektora V. Nezvala o tom, že Wolker se Kadlecovi „omlouval“ za to, že ho předběhl ve svém Svatém Kopečku. Ani slůvkem rovněž nenaznačuje Svata Kadlec, jak opět ze společných rozhovorů se měl narodit plán Svatby a Svatého Kopečku — což tvrdí Nezval. Toto tak skromné mlčení kvitují s nejradostnějším povděkem vzhledem k věci, ale s nepotlačitelným pocitem trapnosti vzhledem k Svatovi Kadlecovi. Aby pak komice případu byla posazena na hlavu koruna troufalosti, manifestuje p. Kadlec pro úplnou moral insanity, tvrdí-li, že v nehorázných obmyslnostech Nezvalovy předmluvy „neshledává ničeho, co by chtělo snížit silnou individualitu básnické osobnosti Wolkerovy“. (Dovolím si tu pana Kadlece upozornit, že zapomněl psát, „individualita básnické osobnosti“ je tautologie přece jen příliš školácká!) Budu-li tedy roztrušovat o Svatovi Kadlecovi klepy, že se komusi omlouval za to, že ho předběhl v napsání nějaké básně, tím patrně nebudu snižovat literární osobnost p. Kadlece a nevzbudím patrně ani jeho rozhořčení ani jeho protestu. P. Kadlec si už laskavě uvědomí, že ne každý používá výhody kůže tak hroší!

Tím bych byl, pokud jde o případ Wolkerův, s p. Kadlecem hotov a doufám, že jednou provždycky. Musím-li pokračovat, není to mou vinou. P. Kadlec by musil být o trochu slušnější, aby se dovedl držet věci a aby neobrátil ostrí svého důvtipu osobně na mne za to, že jsem se mu trochu připlétl do cesty, když chtěl pomoci své figurce do sedla na útraty mrtvého přítele. Dostávám se sic do celé věci jak Pilát do kréda, neboť o mne přec vůbec nešlo, ale buďsi! Touží-li pan Kadlec po dalších blamážích, necht' jsou mu dopřány v míře nejhojnější!

Řekl jsem, že Svata Kadlec je vyložený zmatkář. Další důkaz pro toto své tvrzení spatřuji i v tom, obviňuje-li mě Svata Kadlec, že jsem svou obranou J. Wolkeru přednesl bezděčný plaidoyer sebe sama. P. Kadlec ovšem zapomněl poznamenat, z jakého důvodu bych tak měl vůbec činit? Vždyť sám na jiném místě své polemiky je nucen doznat, že neshledal „přímé průkaznosti“ (ví-li o nějaké „nepřímé průkaznosti“, necht' si s ní laskavě pospíš na světlo!) v Nezvalových vývodech o působení Svaté rodiny na Nesrozumitelného svatého. Proto prý také Nezvalova slova v předmluvě ke své knize, týkající se odvislosti Nesrozumitelného svatého od Svaté rodiny, škrtl. — Vida, zde tedy doznává sám Svata Kadlec, že přistihl V. Nezvala při falšování fakt a při nekalých pletkách! Lituji ze srdce, že škrtl Nezvalovi ono místo, v němž jsem byl viněn za Nesrozumitelného svatého z epigonské odvislosti od Kadlece! Bylo by to rozkošné podívání na V. Nezvala, tuto přelíbezou naivku, ana se hrne do nové hloupoučké nepravdy a do nové blamáže. Svata Kadlec může být bez starosti: nebudu nikdy vindikovat ani stín jakéhokoliv svého podílu na Svaté rodině, ale zakazuji si totéž ze strany Kadlecovy vzhledem k Nesrozumitelnému svatému. Tato má sbírka nemohla vzniknout pod vlivem Svaté rodiny, protože, jak doznává sám Kadlec, v době, kdy Svatá rodina byla psána, byla většina čísel z Nesrozumitelného svatého už hotova. Pokouší-li se pak Svata Kadlec s nejpapnou obmyslností vzbudit přece jen zdání mého epigonství tím, že má báseň Léto byla otištěna později než jeho báseň Jižní den, přičemž obě mají prý touž „strukturu“,

tvrdím, že chtěl-li by toto tvrzení pronést otevřeně, otevřel by ústa pouze k nové lži! Nesmí zapomínat, že já již před Létem posílal rovněž podobné básně do Kmene, které mi Neumann jako jemu vracel. A jsem přesvědčen, že vzdělaný a objektivní soud našel by podstatný a charakteristický rozdíl mezi tehdejšími verši Kadlecovými a Nesrozumitelným svatým. Považuji tuto věc pro sebe za odklizenu prohlášením, že Nesrozumitelný svatý, jako snad každá raná sbírka veršů, vyrůstal sice pod silnými vlivy, že však vliv Kadlecův mezi nimi nebyl na místě ani prvním ani posledním. Pokud pak mám v tomto případě čest s panem Nezvaletem, opakuji znovu, že trpí poněkud předrážděnou fantazií, a konstatuji, že problematičnost jeho pravdomluvnosti dokázal jsem již ve svém článku předchozím.

Aby mě pak docela dorazil, dopouští se Svata Kadlec věci opravdu neomluvitelně hanebné. Otlouká totiž o mou stárnoucí hlavu křehké hříchy mého pošetilého mládí v podobě citátů z mých někdejších dopisů. S tklivou sentimentalitou vzpomíná Svata Kadlec na ono přepokorné a přelaskavé období, v němž jsme si psávali „téměř milostné dopisy“ — a má pravdu: nezasvěcení čtenáři oněch dopisů mohli by se dnes o jejich pisatelích vším právem domnívat, že byli zatíženi homosexualitou. Již tyto okolnosti, naznačené samým Svatou Kadlecem, zbavovaly by mě, tuším, povinnosti, abych hájil svá slova z r. 1921. Co by řekl Svata Kadlec např. tomu, kdybych se mu dnes revanšoval citáty z jeho dopisů? Nepokládám sice toto brakování staré korespondence za dosti fair, nicméně neuhýbám a pravím: trvám dodnes na tom, že Svatá rodina svým pojetím (tj. cyklickým!) i volbou krásné (má být *tvárné* — Svata Kadlec neumí dobře číst) formy (tj. bez interpunkce) zaujímá jedinečné místo v produkci a průbojných činech nejmladších. Cyklické pojetí a bezinterpunkční forma však přece nebrání tomu, aby do této sbírky nevnikly ohlasy poezie Wolkerovy a aby jejich přítomnost nebyla po právu konstatována. Není tedy pravda, co nadšeně hlásá Svata Kadlec, že bych totiž dnes tvrdil něco jiného než kdysi. Snad dnes tvrdím o něco víc než kdysi, a na to mám právo lidské i mravní.

Kdyby byl Svata Kadlec trochu literárně historicky vzdělán, věděl by, že leckterá souvislost a odvislost uniká současníkům, aby tím ostřeji vynikla, když se doba objeví z odstupu v plné své plastice a přehlednosti. Nepoukázal-li jsem před šesti lety Kadlecovi na zdrcující vliv Wolkerův na jeho Svatbu, bylo to snad proto, že tehdy bylo ovzduší tak naplněno Wolkerem a jeho vliv byl tak obecný, že unikal pozornosti i soudu. Podobných případů mohl bych z literární historie uvést Kadlecovi na desítky! Že bych však potíral účast vlivu Apollinairova ve Svatbě, náleží ovšem opět k zábavným fantaziím Kadlecovým. Jak vidno z Kadlecova citátu, tvrdím pouze, že obsah mladistvých zážitků Kadlecových *zachraňuje* jeho báseň od toho, aby *nepřipomínala sloh Apollinairův*. Je-li tohle popření Apollinairova vlivu, buďtež mi bozi milostiví! Shora citovaná slova však nejsou v rozporu ani s dnešním mým tvrzením, že Kadlec sice přinesl si do Svatby svou látku, že však ji zpracoval zcela dle Wolkerova způsobu v rytmu, obrazové metodě i tvůrčím postupu.

Protože, jak doufám a jak si přeji, se v dohledné budoucnosti hned tak s panem Kadlecem nesetkám, rád bych mu dal na rozloučenou toto cukrátko: před vánocemi r. 1921 vyšla kniha Nesrozumitelný svatý, v níž je báseň Milá, která obsahuje na s. 36 mimo jiné toto dvojverší:

„Na tenké, přetenké niti
slunce nad šjíj tvojí ti svítí.“

A v r. 1928 vyšla Kadlecova Svatá rodina, která obsahuje báseň Romance aéronautique, psanou dle vlastního udání autorova v r. 1924. A v té na s. 73 lze nalézt opět toto dvojverší:

„Na tenké, přetenké niti,
bez stínu sluneční hodiny,“

přičemž se slovem „niti“ rýmuje se konec předchozího verše:

„Daleko, daleko slunce svítí.“ To stačí, doufám. Pan Kadlec může být ujištěn, že z konfrontace těchto citátů mně špatně nebude. A to jsem uvedl pouze namátkou jako jeden dokument k tvrzení páně Nezvalovu, že Svata Kadlec je básník stejně veliký jako původní!

Karel Teige: MANIFEST JIŘÍHO WOLKERA O PROLETÁŘSKÉM UMĚNÍ

V časopise Host (ročník VI, číslo 8) čtu polemický článek od A. M. Píši nadepsaný Jiří Wolker postaven mimo zákon. Tato polemika míří na několik stran. K tomu, co vytýká A. M. Píša tak ostře a rozhorleně Karlu Schulzovi a jeho článku o dějinách Devětsilu, jsem nucen připojit na vysvětlenou a k objasnění sporné věci několik poznámek.

Píša cituje z onoho článku, jenž prý byl otištěn v Lidových novinách v době Týdnu české knihy tyto věty: „Bylo by dobře, aby byly již odstraněny některé nesprávnosti, které hlavně po smrti Wolkerově byly napsány. Vyšlo by mnoho zajímavého ven a já si nemohu odpustit jen to krátké vysvětlení, že v době, od které se datuje nová éra spolku, vyšel známý manifest ve Varu podepsaný Jiřím Wolkerem, manifest, kterým se pak do Devětsilu nejvíce bilo, a hlavně do Teiga, jako důkazem neshod mezi Wolkerem a Teigem. Napsal jej ve skutečnosti celý K. Teige a Wolker jen podepsal.“ Nuže, právě toto krátké vysvětlení — ve skutečnosti naprosto nic nevysvětlující, spíše zatemňující svou věc, zřejmě omylné a nesprávné — nemůže Píša Schulzovi odpustit; nazývá jeho slova ničemnou nepravdou, urážlivou, nactiutračnou, nízkou lží, a Schulze samotného označuje velmi neozdobnými epitety. K věci samé Píša velmi správně uvádí, že Wolker si onen programový článek nepřivlastnil jako své osobní dílo, že není pravda, že ten článek je cele dílem

(Host 6, č. 9—10, červenec 1927)